

Κείμενο 1

Η επίδραση του χιούμορ στο παιδαγωγικό κλίμα της σχολικής τάξης

Το κείμενο που ακολουθεί είναι απόσπασμα από άρθρο της Δέσποινας Παπαδοπούλου με τίτλο «Το χιούμορ ως εκπαιδευτικό εργαλείο κατά τη μαθησιακή διαδικασία» δημοσιευμένο το 2020 στο περιοδικό Επιστημονικά Χρονικά – Τόμος 25ος, Τεύχος 3. Προσπελάστηκε διαδικτυακά στις 02 – 04 – 2021 (διασκευή).

Το παιδαγωγικό **κλίμα** μιας σχολικής τάξης δε διατηρείται πάντα σταθερό, αλλά επηρεάζεται από αρκετούς παράγοντες που μπορεί να συνυπάρχουν, να μεταβάλλονται, να αλληλοεπιδρούν σε διαφορετικό βαθμό μεταξύ τους, τόσο από την έναρξη του σχολικού έτους, όσο και κατά τη διάρκειά του. Ανάμεσα στους παράγοντες που συγκαταλέγονται σε εκείνους που μπορούν να επηρεάσουν το παιδαγωγικό κλίμα της σχολικής τάξης είναι και ο ίδιος ο εκπαιδευτικός. Η χιουμοριστική διάθεσή του μπορεί **να αποφορτίσει** έντονες καταστάσεις ή και κρίσεις, που πιθανόν να συμβούν στη σχολική τάξη ή να βοηθήσει τους μαθητές να χαλαρώσουν από την έντονη μαθησιακή πίεση που δέχονται. Κάνει τα προβλήματα που υπάρχουν λιγότερο έντονα και σε καμία περίπτωση δεν **καλύπτει** τα ίδια τα προβλήματα. Δε στρέφεται κατά των μαθητών με κακεντρεχή σχόλια για αυτούς ή τον κωμικό σχολιασμό χαρακτηριστικών, συνηθειών, λόγων ή ενεργειών τους.

Από την έρευνα του Askildson φάνηκε ότι η χρήση του χιούμορ δημιούργησε ένα πιο **άνετο** και ευνοϊκό μαθησιακό περιβάλλον τόσο για τους δάσκαλους όσο και για τους περισσότερους μαθητές (82%) που απάντησαν. Πιο συγκεκριμένα, φάνηκε ότι μειώθηκε η ανησυχία, βελτιώθηκε η προσεγγισιμότητα του δασκάλου και αυξήθηκαν τα **επίπεδα** του ενδιαφέροντος των μαθητών, ως αποτέλεσμα της χρήσης του χιούμορ από τους δασκάλους.

Σε περιβάλλοντα που τα χαρακτηρίζει αυταρχικότητα και πίεση, η σκέψη επιβραδύνεται. Σε αντίθεση, το χιούμορ δημιουργεί μια χαλαρή ατμόσφαιρα που διευκολύνει τη μάθηση. Επίσης, είναι γνωστό ότι η κριτική σκέψη δεν αναπτύσσεται σε περιβάλλον επικριτικό, απειλητικό, υποτιμητικό, αλλά σε περιβάλλον άνετο, ευχάριστο, ασφαλές, το οποίο την υποκινεί. Το χιούμορ είναι ενθαρρυντικό για μια υγιή συμμετοχή όλων των μαθητών, ανεξάρτητα φυλής ή θρησκείας.

Ως παιδαγωγικό εργαλείο μπορεί να είναι πολύ αποτελεσματικό στην παρακίνηση για το μάθημα και στην προαγωγή του παιδαγωγικού περιβάλλοντος, μέσα στο οποίο εκφράζονται απόψεις και λάθη, χωρίς να καταστρέφεται η αυτοεικόνα του μαθητή. Έτσι οι δάσκαλοι που δηλώνουν ότι τα λάθη είναι φυσικά και αποδεκτά γελώντας πρώτα με τα δικά τους, κάνουν τους μαθητές να αισθάνονται λιγότερο ανήσυχοι και πιο άνετοι στην επικοινωνία και να παίρνουν περισσότερα ρίσκα στην επιδίωξη της μάθησης. Ταυτόχρονα, κάνει τους μαθητές να νιώθουν ότι δεν απειλούνται,

ενδυναμώνει ή διατηρεί τόσο τις καλές σχέσεις ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές όσο και μεταξύ των ίδιων των μαθητών.

Κείμενο 2

Μαινόμενο πεδίο

Το κείμενο είναι απόσπασμα από το μυθιστόρημα της Ιφιγένειας Χρυσόχοου «Πυρπολημένη Γη», 1999, Αθήνα: εκδ. Αλέξανδρος, σ.σ.65-72.

Κοντά δύο χρόνια απ' τον καιρό της μεγάλης πλημμύρας, δεν πάτησε πια προξενιό στο σπίτι της Νικολέλαινας. Τα 'χασε η κυρα-Λέγκω, όταν εκείνο το πρωινό, είδε την προξενήτρα, όχι τόσο για την επίσκεψη όσο γιατί έκανε λόγο για τη μικρή της κόρη. «Αυτήν θέλει ο γαμπρός», είπε.

- Ακούς, εκεί, να ζητάνε τη μικρή, αφού είναι μεγάλη στη μέση; Και για όλα αυτά εσύ φταις, άρπαξε τον άντρα της η Νικολέλαινα, όταν έφυγε η προξενήτρα.

- Γιατί εγώ;
- Όταν ζήτησε την κόρη μας ο Γιώργης ο Καλλιώρας, έπρεπε να τη δώσεις.
- Να τη δώσω στο μεροκαματιάρη μας;
- Εσύ το λες αυτό; Τι ήτανε ο παππούλης σου; Απ' τη Μυτιλήνη δεν ερχότανε να δουλέψει στο μεροκάματο τα καλοκαίρια;
- Εκείνος δεν πήρε προίκα. Ούτε έβαλε στο μάτι πλούσια νύφη. Με τη δουλειά του πρόκοψε.
- Κι ο Γιώργης σου το 'πε. «Τίποτα δε θέλω».
- Ήξερε ότι δε θα 'δινε την κόρη μου ξεβράκωτη.
- Κι έπρεπε με τέτοιο τρόπο να τον διώξεις;
- Τι να σου πω, με είχε τυφλώσει ο θυμός τότε. Εγώ τον εκτιμούσα και τον λογάριζα για τίμιο. Κι εκείνος να ξελογιάσει το παιδί μου...
- Γιατί δηλαδή, επειδή αγαπούσε το κορίτσι μας, δεν ήτανε τίμιος; Ύστερα, αν το πάρεις έτσι, φταίει η δικιά μας. Ας μην του 'δινε θάρρος.
- Γι' αυτό και εγώ την κανόνισα για καλά.
- Σαν δε ντρέπεσαι... Κι έπρεπε να τη σακατέψεις στο ξύλο; Από τότε έχει να πάρει απάνω της. Πετσι και κόκκαλο έμεινε. Πίσω απ' την πλάτη μας το φωνάζει ο κόσμος, ότι χτικιάρικο το κατάντησες το παιδί σου.
- Ο έρωτας φταίει.
- Εσύ φταις σε όλα. Κι εγώ φταίω, που σ' άκουσα. Από τότε που 'διωξες το Γιώργη, κακήν κακώς πήγαμε. Πρώτα οι πλημμύρες. Πνίγηκαν τα ζωντανά, και καταστράφηκαν τα σπαρτά. Ούλη η σοδειά πήγε χαμένη.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ποιες θετικές συνέπειες για την παιδαγωγική διαδικασία προκαλεί η χρήση του χιούμορ από τον εκπαιδευτικό σε μια τάξη (70 - 80 λέξεις);

Μονάδες 10

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Στην τελευταία παράγραφο του Κειμένου 1 επιλέγεται ως τρόπος ανάπτυξης το αίτιο και αποτέλεσμα. Να τεκμηριώσεις αυτή τη διαπίστωση (μονάδες 6) και να αναφέρεις πως αυτή η επιλογή από τον συντάκτη εξυπηρετεί τον σκοπό του κειμένου. (μονάδες 4).

Μονάδες 10

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Κλίμα, να αποφορτίσει, καλύπτει, άνετο, επίπεδα: Να χρησιμοποιήσεις τις λέξεις με έντονη γραφή, που χρησιμοποιούνται συνυποδηλωτικά στο Κείμενο 1, σε πέντε φράσεις ή προτάσεις (μια για κάθε λέξη), στις οποίες θα φαίνεται η κυριολεκτική τους χρήση. (Μπορείς να κάνεις αλλαγές στους ζητούμενους τύπους σε πρόσωπο, έγκλιση, γένος κ.α.)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Πώς θα χαρακτήριζες τον πατέρα του Κειμένου 2 από τα λόγια και τις επιλογές του; Ποια συναισθήματα σου δημιουργεί η ανάγνωση του κειμένου; Να αναπτύξεις την απάντησή σου σε 120 - 150 λέξεις.

Μονάδες 15